

Ponència de Fèlix Riera, president de la Comissió de Cultura de Foment del Treball

Jornada “La Cultura com a Estratègia – Crear, Connectar i Transformar”

La següent ponència va ser presentada per **Fèlix Riera**, president de la **Comissió de Cultura de Foment del Treball**, en el marc de la jornada “La Cultura com a Estratègia – Crear, Connectar i Transformar”, celebrada el 5 de setembre de 2025. L'acte va incloure la presentació del llibre *¿Cómo se crea la cultura? Sin cultura, no hay relato. Y sin relato, no hay futuro*, coordinat per Federico Buyolo, director cultural de la Fundación Ortega-Marañón

Avui hem estat convocats a Foment del Treball per parlar de Cultura, amb majúscula, de la mà i impuls de la CEOE i en el marc de la presentació a Barcelona del llibre “¿Cómo se crea la cultura? Sin cultura, no hay relato.” *Y sin relato, no hay futuro*, coordinat per Federico Buyolo. Amb això ens sumem al diàleg cultural que acull la ciutat amb motiu de la trobada Mondiacult, en què 194 Estats definiran l'agenda cultural dels pròxims anys.

Volem agrair a la CEOE que hagi triat Foment del Treball per reflexionar sobre el paper de la Cultura com a factor essencial per articular una societat cultural, que es construeix a través de la formació de les persones en àmbits com ara la literatura, les arts escèniques, les arts visuals o l'audiovisual.

“És important no oblidar que les societats modernes aconseguen produir les seves síntesis socials, polítiques, culturals i fins i tot econòmiques, a través de l'art”

És important no oblidar que les societats modernes aconseguen produir les seves síntesis socials, polítiques, culturals i fins i tot econòmiques, a través de l'art. Per això és tan important reflexionar, com defineix Félix Plaza al seu capítol: “¿Cómo se fortalece el sector de las industrias creativas y culturales? Más allá de las subvenciones: políticas de apoyo y financiación para la cultura”; com planteja Sara Magán a “Empresas creativas. Formación empresarial para gestores culturales”; com estableix Kike Labián a “La fuerza de la unidad: colaboración y acción conjunta de la cultura”; o com proposa Berta Roca a “Alianzas estratégicas. Construyendo puentes entre la cultura y otros sectores.”

Agraeixo a Immaculada Benito, directora de Turisme, cultura i esport de la CEOE, a la Fundació Ortega-Marañón per la iniciativa i al Ministeri de Cultura per la seva presència.

“Perquè ara sabem que la Cultura, com ja va passar en altres moments de la història, és un antídoto eficaç per combatre els prejudicis, la intolerància, la violència, la ignorància que cega o la por a l'altre.”

PER QUÈ ARA, PER QUÈ AQUÍ

Per què ara

Perquè ara sabem que la Cultura, com ja va passar en altres moments de la història, és un antídoto eficaç per combatre els prejudicis, la intolerància, la violència, la ignorància que cega o la por a l'altre.

La Cultura, quan és oberta, plural i diversa, assoleix aquest propòsit establint, mitjançant l'educació, una relació directa i honesta amb nocions tan essencials com la veritat, la bellesa, l'amistat, el consol, l'humanisme o l'harmonia; però també amb altres potències que conformen la condició humana, com ara la tensió, la divergència, la crítica, el temor, l'exaltació o la passió.

La Cultura d'un país no es defineix únicament pel sistema cultural, les institucions públiques, l'opinió pública o la crítica. Es defineix sobretot per les obres dels seus artistes, que amb les seves creacions expressen la sensibilitat i l'esperit del seu temps. Només cal una obra literària per donar forma o impuls a tota una cultura, mentre que un sistema cultural, per eficaç que sigui, podria no ser capaç de promoure una obra significativa que la faci única.

“ Reconèixer la transcendència que té la Cultura per a l'articulació social i sensible d'una societat implica dedicar cada dia més esforç a enfortir el paper del sector privat, apostant —com s'indica al llibre— per una col·laboració publico-privada més gran ”

Reconèixer la transcendència que té la Cultura per a l'articulació social i sensible d'una societat implica dedicar cada dia més esforç a enfortir el paper del sector privat, apostant —com s'indica al llibre— per una col·laboració publico-privada més gran. És necessari un sector privat en la cultura que incideixi en l'educació i la formació, que assumeixi el repte d'impulsar projectes empresarials definits per la seva capacitat de dirigir-se als públics i d'establir noves formes d'enllaç, que continuïn orientant el seu propòsit econòmic cap a la detecció de talent i la canalització de propostes d'artistes capaços de sobrepassar les fronteres artístiques que estableixen i fixen els Estats a vegades sense proposar-s'ho.

Per què ara? Perquè mai hi ha hagut a Espanya un sector empresarial cultural tan preparat per recolzar, impulsar, definir, ampliar i exhibir la qualitat artística dels nostres creadors. En un moment en què les empreses culturals estan consolidant els seus projectes, consolidant els seus àmbits d'actuació i explorant nous camps de gran incidència cultural –com la intel·ligència artificial, els videojocs, l'explotació de la propietat intel·lectual o la investigació en coneixement de públics i gestió de dades–, el sector es defineix no pel que demana, desitja o anhela, sinó pel que ja ha aconseguit.

“ Amb el suport de les institucions públiques, el sector empresarial cultural ha aconseguit generar el 3,5% del PIB (dades del 2022), ocupar més de 770.000 persones (dades del 2024) i assolir un 72,1% de titulats amb estudis superiors. ”

Amb el suport de les institucions públiques, el sector empresarial cultural ha aconseguit generar el 3,5% del PIB (dades del 2022), ocupar més de 770.000 persones (dades del 2024) i assolir un 72,1% de titulats amb estudis superiors. Són dades que no només descriuen magnituds econòmiques, sinó que expressen idees: una és que el sector de la Cultura ho fan possible els creadors, els artistes i les empreses culturals espanyoles.

Per què aquí?

Per què aquí? Perquè a Barcelona, com a totes les grans ciutats, la identitat i la projecció al món es defineixen a través del seu sector cultural i la capacitat de plasmar-ne les realitzacions.